

Samen werken
op hoofdlijnen

Almere vooruit.

Al 50 jaar een van de de snelstgroeiende steden van Nederland

Hoofdlijnenakkoord Almere 2026-2030

Werken aan een complete stad

1976

**Almere
vooruit.**

2026

2030

Inhoud

Inleiding

Samen werken op hoofdlijnen aan drie grote opgaven 7

Opgave 1: Een woning voor iedereen 9

Opgave 2: Het versterken van de basis voor een kansrijke jeugd 12

Opgave 3: Financiën structureel op orde 15

Zorg voor de bestaande stad 18

Fysieke leefomgeving 18

Veiligheid en vrijheid 19

Overige beleidsthema's 20

Mobiliteit: Vlot en goed van A naar B 21

Duurzaamheid en dierenwelzijn 22

Slim aanpakken van netcongestie 22

Economie, werk en onderwijs 23

4	Positief Gezond Almere	24
	Bestaanszekerheid	25
	Sport en bewegen	26
	Verenigingsleven	26
	Opvang en bescherming	27
	Huiselijk geweld en vrouwenopvang	27
	Cultuur, media en talentontwikkeling	28
	Diversiteit en samenleven	29
	Inclusie en toegankelijkheid	29
	Dienstverlening	30
	Bedrijfsvoering, ICT en digitalisering	30
	Bestuur en de stad	31
	Madere uitwerking financiën	32
	Voorgestelde portefeuille verdeling	36

Inleiding

Almere bestaat 50 jaar. Deze mijlpaal symboliseert onze relatief korte, maar rijke geschiedenis. Vijftig jaar is het verhaal van mensen die durven te pionieren, te vernieuwen en samen een nieuwe stad bouwen. Die 'eigen wijze' mentaliteit, ondernemingskracht, solidariteit en trots vormen nog altijd de kracht van onze diverse stad. Op deze basis bouwen we verder aan de komende vijftig jaar. In dit hoofdlijnenakkoord kijken we vooruit naar de toekomst van Almere en geven we richting aan de komende vier jaar.

**Pionieren.
Vernieuwen.
Opbouwen.**

Hoofddlijnen samenwerking

Dit hoofddlijnenakkoord is een samenwerking tussen PRO, VVD, D66, CDA en Leefbaar Almere. Samen hebben we gesproken over de belangrijkste opgaven van onze stad. Hoe pakken we de woningnood aan zodat er voldoende woningen zijn voor iedereen, bouwen we aan een kansrijke toekomst voor onze jeugd en brengen we de financiën structureel op orde? In dit hoofddlijnenakkoord leest u hoe we hier de komende vier jaar richting aan willen geven. Ook leest u in dit akkoord onze ambities op het gebied van bestaanszekerheid, veiligheid, kunst en cultuur, het verenigingsleven en de samenwerking tussen informele zorg, sociaal en het medisch domein (Positief Gezond Almere). Op een aantal terreinen investeren we structureel. Dit geldt voor veiligheid en cultuur. Op deze terreinen lopen we achterstanden in en ook het voorzieningenniveau laten we meegroeien met de stad. Dat vraagt om keuzes en een langjarige aanpak.

Een stad bestuur je niet alleen. Dat doe je met inwoners, ondernemers, verenigingen, maatschappelijke organisaties én met de gemeenteraad. Samen bouwen we verder aan een sociale, gezonde, veilige en toekomstbestendige stad.

Het college werkt dit hoofdlijnenakkoord uit in een uitvoeringsprogramma en bijbehorende planning.

Almere, 30 juni 2026

Aya Selman
PRO Almere

Lesley van Hilten
VVD

Suzanne van de Laar
D66

Kees Sanderse
CDA

Jordy Hulzebos
Leefbaar Almere

**We brengen
Almere vooruit.**

Samen werken op hoofdlijnen aan drie grote opgaven

1

**Een woning
voor
iedereen**

2

**Het versterken
van de basis
voor een
kansrijke jeugd**

3

**Financiën
structureel
op orde**

Almere is een snelgroeiende stad. Onze stad zal de komende jaren groeien naar ongeveer 300.000 inwoners in 2040. Dit brengt grote uitdagingen met zich mee op het gebied van bestaanszekerheid, leefbaarheid, woningbouw, bereikbaarheid, behoud van voldoende groen, sociale cohesie en veiligheid. Wonen, jeugd(zorg) en financiën zijn drie opgaven die een randvoorwaarde zijn voor de wijze waarop we aan een groeiende en veranderende stad kunnen bouwen.

Een woning
voor iedereen

Opgave 1: Een woning voor iedereen

Almeeders zijn trots op hun stad, wijk of buurt. Almere blijft een stad waar mensen prettig en veilig kunnen wonen, werken, elkaar ontmoeten en toegang hebben tot voorzieningen, groen, werk, cultuur en goede bereikbaarheid. Door het grote woningtekort zijn meer woningen nodig, gecombineerd met betere benutting van bestaande woningen en meer doorstroming.

Met de creativiteit en het lef die Almere kenmerken, bouwen we verder aan een complete stad, met sterke, veilige en zorgzame wijken waar ruimte is voor bewonersinitiatieven, waar we omzien naar elkaar en waar we het eigen karakter van buurten wordt behouden. We brengen de voorzieningen in de stad op peil en laten de voorzieningen meegroeien met de ontwikkeling van de stad.

Dit gaan we doen:

Woningbouw en programmering

- we groeien stadsbreed toe naar 30% sociale huur, gecombineerd met de versterking van het middensegment en ruimte voor maatwerk per wijk, buurt en/of project;
- we versnellen woningbouw door procedures te verkorten en sturen op (financieel) haalbare en uitvoerbare plannen. Hierbij hanteren we bij nieuwe projecten de volgende verdeling: 35% sociale huurwoningen, 40% in het middensegment (zoals middeldure huur en betaalbare koop) en 25% in de vrije sector;

- we verdichten rond de OV-knooppunten in Almere;
- we bouwen voor alle inwoners van Almere door het versterken van doorstroming, het bouwen van betaalbare koopwoningen, woonzorgwoningen en het stimuleren van innovatieve woonvormen;
- we bouwen gemengde en zorgzame wijken waarin wonen, zorg, werken, voorzieningen, cultuur, sport en bedrijvigheid in balans meegroeien;
- we sturen actief op voldoende bouwlocaties voor woningcorporaties en projectontwikkelaars;
- we onderzoeken startersleningen gekoppeld aan specifieke nieuwbouwprojecten om prijsopdriving te voorkomen;
- we onderzoeken hoe we de realisatie van middensegment woningen naar voren kunnen halen, waarbij middeldure huur en sociale koop in balans moeten zijn;
- we zorgen voor een gezond grondbedrijf, zodat opbrengsten uit grondverkoop kunnen worden ingezet voor voorzieningen, leefbaarheid en kwaliteit van de stad.

Leefbaarheid en kwaliteit van de stad

- we versterken de sociale cohesie door ruimte te geven aan bewonersinitiatieven (incl. Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) en innovatieve woonvormen), verenigingen en bouwen door de buurt;
- we zijn terughoudend met bouwen in het groen binnen bestaande wijken;
- we behouden het karakter van wijken en buurten;
- we werken met een bestuurlijk afwegingskader waarbij leefbaarheid, bereikbaarheid, voorzieningen, sociale balans, natuur, uitvoerbaarheid en financiën integraal worden meegewogen.

Gemeente als aanjager

- we verbeteren de uitvoeringskracht, zorgen voor heldere interne processen en voorspelbare samenwerking zodat de gemeente aanjager wordt van woningbouw;
- we lossen knelpunten in de uitvoeringscapaciteit actief op;
- we richten een aanjaagteam op om de vergunningverlening te versnellen, achterstanden weg te werken, slimmer te werken met data en ruimte te maken voor bewonersinitiatieven en marktpartijen;
- we schrappen bovenwettelijke eisen met als doel woningbouw te versnellen. Het college legt daartoe een voorstel voor aan de raad. Daarbij sturen we op omgevingskwaliteit in plaats van detailsturing op beeldkwaliteit.

Ruimte voor de markt en samenwerking

- we geven marktpartijen, corporaties en bewonersinitiatieven - onder dezelfde condities - ruimte om bij te dragen aan betaalbare woningbouw, leefbaarheid, voorzieningen en sterke wijken;
- we werken voorspelbaar en in partnership samen met ontwikkelaars, beleggers en corporaties, met heldere kaders, een gelijk speelveld en focus op haalbare uitvoering en versnelling van woningbouw;
- we zorgen ervoor dat - als corporaties sociale huurwoningen verkopen - de opbrengsten ten goede komen aan woningbouw in Almere.

Bestaande voorraad: doorstroming en benutting bestaande woningen

- we zetten sterker in op doorstroming en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad, onder andere door dit centraal te stellen bij de toewijzing van woningen en door initiatieven zoals 'Van groot naar beter' en de overgang van betaalbare huur naar koop actief te ondersteunen;
- we onderzoeken hoe we het gebruik van sociale huurwoningen door huishoudens met niet-passende inkomens kunnen terugdringen, met oog voor het gebrek aan betaalbare alternatieven;
- we maken prestatieafspraken met corporaties over middeldure huur en we harmoniseren de modelverordening met de Wet betaalbare huur;

- we zorgen ervoor dat sociale huurwoningen mogen worden verkocht of mogen worden omgezet naar middeldure huur, mits de totale voorraad (inclusief groei) niet afneemt;
- we vragen de corporaties terughoudend te zijn met de verkoop van ééngezinswoningen.

Bestaande voorraad: woningtoewijzing en sociale balans

- we zorgen voor een evenwichtige woningtoewijzing. We richten ons op een verdeling van 70% van de woningen voor reguliere woningzoekenden en 30% van de woningen voor urgente doelgroepen. Mocht het noodzakelijk zijn om te voldoen aan de taakstelling voor huisvesting urgente doelgroepen, zijn we bereid het percentage voor een beperkte periode te verhogen naar 35%.
- We geven waar mogelijk voorrang aan woningzoekenden uit onze eigen gemeente;
- we verhogen de vrije toewijzingsruimte voor corporaties naar 5%;
- we zorgen ervoor dat Almere voldoet aan de landelijke taakstelling voor opvang. De opvang is sociaal en zorgvuldig, en richt zich - in lijn met de spreidingswet - op het realiseren van een evenredig en haalbaar aandeel, zonder bovenwettelijke uitbreiding.

Bestaande voorraad: eigenaarschap en herinvesteren

- we onderzoeken onder welke voorwaarden huurders hun woning kunnen kopen, waarbij opbrengsten opnieuw worden geïnvesteerd in woningbouw en leefbaarheid.

Gebieden

- we zetten de planvorming van Pampus voort en starten pas met bouwen zodra het Rijk een toezegging doet over de IJmeerverbinding;
- we ontwikkelen het Odeonpark hoog stedelijk, aansluitend op de binnenstad, met behoud van een reservering voor een technische universiteit, waarbij tijdelijke woningen zijn uitgesloten en een tijdelijke invulling wordt gezocht die de grond niet roert, zoals stadslandbouw;
- we bouwen Pampushout af conform de bestaande projectopdracht.

The image is a horizontal split. The left side shows two young women standing next to bicycles parked in a rack. One woman is wearing a red top and black pants, leaning on a bicycle with a basket. The other is wearing a light green hoodie. The right side shows a basketball game in progress on an outdoor court. A player in a blue jersey is jumping to shoot a yellow and blue ball, while a player in a black jersey is jumping to block. Other players and spectators are visible in the background.

Het versterken van de basis voor een kansrijke jeugd

Opgave 2: Het versterken van de basis voor een kansrijke jeugd

We willen dat kinderen en jongeren in Almere gezond, gelukkig en veilig kunnen opgroeien. Daarom zetten we in op goed onderwijs, kansen voor ieder kind en passende (jeugd)zorg die aansluit bij de leefwereld van kinderen, jongeren en hun ouders. Waar mogelijk helpen we gezinnen, zodat zij problemen waar ze tegenaanlopen zelf samen met de omgeving kunnen oplossen.

We zorgen er ook voor dat kinderen die dat echt nodig hebben specialistische zorg krijgen. Daarnaast streven we naar een effectieve en betaalbare vorm van jeugdzorg. We zetten langdurig in op samenwerking tussen de gemeente, rijk, zorgverleners, onderwijs en veiligheid. Om kinderen, jongeren en opvoeders beter te kunnen helpen zijn we de vorige periode gestart met de Almeerse Aanpak. De uitgangspunten van de Almeerse Aanpak zijn kaderstellend en leidend.

Dit gaan we doen:

Samen bouwen

- we bouwen verder aan het verstevigen van de sociaal (pedagogische) basis van Almere;
- we blijven uitvoering geven aan 'opgroeien in kansrijke omgeving', na een evaluatie met de betrokken partners;
- we verschuiven individuele hulp naar ondersteuning en hulp in groepen;
- we verschuiven individuele hulp aan kinderen naar hulp en ondersteuning voor opvoeders, ondersteuners en leerkrachten op scholen. Het budget verschuift direct mee;
- we zorgen ervoor dat er in heel Almere Stevige Lokale Teams komen, die hulp en steun geven aan inwoners van 0 tot 100. Deze teams passen in grootte en aantal bij het aantal inwoners van Almere;
- we investeren in de consultatiebureaus, toegang en regiefunctie van Jeugdgezondheidszorg (JGZ);
- we bieden doorlopende ondersteuning rond de leeftijd van 18 tot 23 jaar door een nauwe samenwerking tussen jeugdzorg, Wmo en andere betrokken domeinen en het ontschotten van systemen;
- we betrekken cultuur, sport, religieuze instellingen en verenigingen actief bij de ondersteuning van kinderen en jongeren, omdat dit plekken zijn waar jongeren veilig samen kunnen komen en kunnen werken aan mentale weerbaarheid. Daarnaast betrekken we sleutelfiguren in wijken bij de ondersteuning;
- we geven professionals een sterke regiefunctie, ruimte om hun werk te doen en bieden stevige rugdekking van de gemeente;
- we geven jongeren, kinderen en ouders nadrukkelijk een stem in de zorg wanneer zij denken dat dat nodig is.

Onderwijs

- we zorgen ervoor dat er op middelbare scholen jongerenwerk aanwezig is, in samenwerking met onze bestaande partners, waarbij we ook de onlinewereld betrekken;
- we versterken het programma Preventie met gezag en Veiligheid in en om school (VIOS);
- we zetten in op een rijke schooldag met sport, spel en cultuur voor iedereen, waarbij we de schoolgebouwen en gymzalen ook buiten schooltijd goed benutten. Zo houden we de stad aantrekkelijk voor leraren, net als met faciliteiten zoals huisvestingsurgentie;
- we houden aandacht voor veilige scholen en gelijke kansen voor kinderen en jongeren;
- we zetten in op verkleining van kansenongelijkheid in het onderwijs en verbinden die inzet met onderwijs, jeugd, armoedebeleid, cultuur en sport;
- we willen ervoor zorgen dat kinderen zoveel mogelijk naar het reguliere onderwijs gaan;
- we brengen het aantal thuiszitters omlaag;
- we vernieuwen oude schoolgebouwen en daar waar mogelijk versnellen we dit;
- we blijven actief werken aan oplossingen voor het lerarentekort in Almere.

Grip op kwaliteit, samenwerking en betaalbaarheid

- we zetten in op een langjarige alliantie-aanpak tussen gemeente, Rijk, (passend) onderwijs, zorg, welzijn en veiligheid;
- we werken met prestatie- en resultaatafspraken, voeren actief contractbeheer in met de nadruk op effectiviteit en (langjarige) maatschappelijke impact en monitoren de kwaliteit;
- we maken specifieke afspraken voor verwijzingen via het medisch domein (huisartsenzorg) over het ombuigen van geïndiceerde zorg naar het voorveld en het sociaal domein;
- we kijken vanuit Positief Gezond Almere naar de mogelijkheden met zorgdomeinverwijzingen;
- we streven naar een compact aantal aanbieders zodat sturing, monitoring, contractbeheer en samenwerking optimaal kan worden vormgegeven. Uiteraard binnen de mogelijkheden van aanbestedingen;
- we betrekken jongeren actief bij het maken en evalueren van beleid;
- we zetten actief in op het tegengaan van zorgfraude met het team veiligheid en handhaving. Dit doen we onder andere door de Bibob-toets uit te voeren bij nieuwe contracten.

A photograph of a business meeting. In the foreground, a person's hand is writing on a document with a pen. The document features a bar chart with blue and orange bars and a pie chart. To the left, a pair of black-rimmed glasses rests on a spiral-bound notebook. In the center, a calculator is visible. In the background, another person in a light blue shirt is holding a pen and looking at a document. To the right, there are several stacks of books or folders. The overall scene is brightly lit, suggesting an office environment.

Financiën structureel op orde

Opgave 3: Financien structureel op orde

We hanteren een evenwichtige en sterke financiële koers en brengen de financien weer op orde, zodat we onvoorziene kosten en tegenvallers kunnen opvangen. Hiervoor dienen de komende jaren concrete stappen te worden gezet om de begroting structureel sluitend te krijgen, te houden en om de realisatiegraad te verbeteren. Het college bestuurt doelgericht en effect gestuurd. Dat vraagt om keuzes. Niet alle ambities kunnen tegelijkertijd uitgevoerd worden.

De onduidelijkheid over Rijksmiddelen, zoals extra gelden voor jeugdzorg, is daarbij niet doorslaggevend, maar speelt wel een rol. Daarom zijn we op een aantal terreinen in overleg met het Rijk over een grotere betrokkenheid vanuit de landelijke overheid bij de specifieke vraagstukken waar Almere voor staat. Met de intentieovereenkomst 'Gezonde Groei Almere, Opmaat uitvoeringsconvenant nationaal grootschalige woningbouw Almere' hebben we een basis. Met onze alliantie van New Towns en met het adviesrapport 'Samen bouwen aan de kansen voor jeugd' in de hand voeren we het gesprek.

We willen dat binnen de jeugdzorg een beweging op gang komt die het mogelijk maakt de tekorten op te lossen. Daarmee ontstaat ruimte om te investeren. We verwachten dat we dat bij de Programmabegroting 2028 verantwoord kunnen doen. Tot die tijd stemmen we onze ambities af op de financiële mogelijkheden en doen wat nodig en mogelijk is. Geld dat overblijft gaat naar de spaarpot en met de grondopbrengsten, een van de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente, wordt zorgvuldig omgegaan. We doen hiertoe voorstellen en vatten deze samen in een aantal spelregels. Hierbij geldt dat de middelen volgend zijn aan het beleid.

Dit gaan we doen:

- we dekken structurele uitgaven met structurele inkomsten;
- we zetten incidentele middelen in om structurele opgaven een eenmalige impuls te geven;
- we verhogen de lokale lasten niet, enkel met inflatie;
- we lossen knelpunten eerst op binnen de programmaliijnen, en daarna binnen de volledige begroting, waarbij we sturen op de gehele stad en het hele akkoord. We dragen de opgaven gezamenlijk;
- we laten meevallers door vertraging of externe ontwikkelingen vrijvallen binnen de begroting;
- we gebruiken meevallers uit de circulaire van het Rijk en andere financiële afspraken met het Rijk – voor zover ze vrij besteedbaar zijn – om de financiële ruimte te vergroten. Als ze toegekend worden voor onderdelen waar dit hoofdlijnenakkoord reeds middelen voor heeft vrijgemaakt, worden ze integraal afgewogen;
- we gebruiken de winstafdracht van het grondbedrijf om de algemene reserve (buffer) op peil te brengen en te houden op minimaal 45 tot 60 miljoen;
- we brengen in beeld wat nodig is en op welke termijn als het gaat om zowel onderhoud als de vervangings- en groeiopgave rond maatschappelijke voorzieningen. Op basis hiervan wordt de raad een investeringsplan en financieringsvoorstel voorgelegd. Onderdeel hiervan is het verkennen van de mogelijkheden en voorwaarden voor een investeringsfonds maatschappelijke voorzieningen wat wordt gevuld vanuit de winstafdracht van het grondbedrijf;
- we zetten actief in op signaleren van aanvragen en het benutten van landelijke, provinciale en internationale subsidies om gemeentelijke ambities sneller en met meer slagkracht te realiseren;
- we zetten in op een actieve en resultaatgerichte lobby voor toereikende budgetten, omdat het Rijk steeds meer taken bij gemeenten neerlegt;
- we hanteren het uitgangspunt dat leges (met uitzondering van de markt) zoveel mogelijk kostendekkend zijn.

Zorg voor de bestaande stad

Zorg voor de bestaande stad

Naast de drie opgaven voor de verdere groei van onze stad vraagt ook 'de bestaande stad' onze zorg en aandacht. Almere is in 50 jaar uitgegroeid van een nieuwe en jonge gemeente tot een volwassen stad waar kansen liggen voor iedereen. Waar de focus lange tijd lag op uitbreiding, vraagt deze nieuwe fase om vooruit te kijken. Dit vraagt ook extra aandacht voor wat er al is. Dat betekent blijvend investeren in de bestaande leefomgeving en het versterken van de veiligheid en vrijheid voor alle inwoners.

Fysieke leefomgeving

De stad verdient een veilige, prettige en toegankelijke leefomgeving voor mens en dier. Afval wordt tijdig opgehaald, afvaldumpers worden aangepakt, de openbare ruimte moet goed onderhouden zijn en we besteden aandacht aan groene buurten en wijken.

Dit gaan we doen:

- we richten de openbare ruimte zo in, dat deze voor al onze inwoners schoon, veilig en goed toegankelijk is. Daarnaast is het bij de inrichting van belang dat deze efficiënt te onderhouden en te beheren is;
- we gaan zwerfafval en afvaldumpingen tegen. Waar het misgaat, wordt gehandhaafd;
- we houden het ophalen van grofvuil gratis;
- we maken een plan om de toegankelijkheid en veiligheid in onze stad te verbeteren, waarbij we focus leggen op en rond plekken waar veel kwetsbare voetgangers gebruik van maken. Te denken valt aan winkel- en (woon) zorgcentra en belangrijke OV-punten;
- we leggen de focus van het maaibeleid in de 'groei maanden' op de plekken waar maaien noodzakelijk is voor de veiligheid;
- we kijken naar plekken in de stad waar we kunnen vergroenen of de natuur (gecontroleerd) zijn gang kunnen laten gaan. Dit zorgt ervoor dat we in deze gebieden minder hoeven in te zetten op beheer en onderhoud;
- we zijn daarom beter voorbereid op periodes van droogte en hitte aan de ene kant en wateroverlast aan de andere kant;
- we zorgen ervoor dat mensen elkaar kunnen ontmoeten in de openbare ruimte. Inwoners en ondernemers worden betrokken bij de inrichting en het onderhoud van de eigen buurt of wijk;
- we faciliteren inwoners en ondernemers die een gedragen initiatief hebben voor hun eigen buurt of wijk;
- we ronden de asbestverwijderingsaanpak af binnen de bestaande financiële reservering.

Veiligheid en vrijheid

Veiligheid is een prioriteit voor deze coalitie. We zetten actief in op de bestrijding van (jeugd)criminaliteit, ondermijning (drugshandel, witwassen, zorgfraude, mensenhandel en de criminele uitbuiting van jongeren) en digitale criminaliteit. Als er sprake is van onveiligheid zetten we effectieve maatregelen in om de veiligheid te herstellen. Uiteenlopend van preventie tot repressie. Veiligheid betekent ook beschermd worden tegen huiselijk geweld, femicide, uitsluiting, haat en eer gerelateerd geweld. Iedereen moet zich in Almere zichtbaar, vrij en veilig kunnen bewegen, zonder angst of uitsluiting en ongeacht herkomst, religie, seksuele voorkeur, genderidentiteit of beperking. Daarbij hebben we specifiek oog voor de veiligheid en acceptatie van LHBTIQ+-inwoners, onder meer door gerichte aandacht voor *hatecrimes* (haatmisdrijven; misdrijven die voortkomen uit discriminatie), straatintimidatie en sociale veiligheid in de wijk. Veiligheid en vrijheid zijn niet te vangen in één coalitieperiode. Daarom kiest deze coalitie voor een langetermijnvisie en specifieke doelen.

Dit gaan we doen:

- we ontwikkelen een stedelijke, integrale aanpak van jeugdcriminaliteit, waarin preventie en repressie in balans zijn;
- we investeren extra in jongerenwerk, mentale weerbaarheid, preventie op drugsgebruik en plekken waar jongeren veilig kunnen samenkomen, juist om afglijden naar criminaliteit te voorkomen;
- we maken digitale veiligheid en weerbaarheid een integraal onderdeel van het veiligheidsbeleid, met extra aandacht voor jongeren, ouderen en ondernemers in een kwetsbare positie;
- we versterken de bestuurlijk aanpak van ondermijning door het oprichten van een ondermijningsteam, waarin ondermijningsboa's en handhavingsjuristen gezamenlijk werken aan een veilige stad;
- we werken aan het structureel toepassen van de Wet Bibob en we gebruiken deze waar er wettelijke ruimte is;
- we zetten in op een wendbare en weerbare handhavingsorganisatie, waarin boa's flexibel kunnen worden ingezet en zijn toegerust op de toegenomen agressie op straat;
- we versterken de samenwerking tussen zorg, onderwijs, veiligheidspartners, wijkorganisaties, religieuze gemeenschappen en woningcorporaties, zodat vroegsignalering en preventie effectiever kunnen worden ingezet en de informatiepositie van de gemeente en partners wordt versterkt;
- we versterken het wijkgericht werken, waarbij bewoners actief worden betrokken bij veiligheid en leefbaarheid in hun buurt;
- we verbeteren de communicatie vanuit de gemeente en veiligheidspartners richting bewoners na ingrijpende gebeurtenissen, zoals explosies of geweldsincidenten,;
- we willen ervoor zorgen dat de meldingsbereidheid van inwoners en ondernemers wordt vergroot door laagdrempelige communicatie en betere terugkoppeling. Dit geldt in het bijzonder voor slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, discriminatie, haatmisdrijven (*hatecrimes*), huiselijk geweld, femicide en eer gerelateerd geweld;
- we ontwikkelen een samenhangend actieplan gericht op snelle bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld en daderaanpak, waarbij we de ontwikkeling van een kenniscentrum Eer en Veiligheid in samenwerking met de gemeente Amsterdam onderzoeken;
- we werken samen met horecaondernemers, OV- en veiligheidspartners aan veilige uitgaansgebieden en veilig openbaar vervoer;
- we werken toe naar een veiligheidsbudget dat past bij de omvang en groei van Almere als grote stad.

Overige beleidsthema's

Mobiliteit: Vlot en goed van A naar B

We zorgen voor een goede bereikbaarheid van Almere: met de auto, deelmobiliteit, fietsend, lopend en met het openbaar vervoer. Het is de basis voor economische ontwikkeling, sociale verbinding en de leefbaarheid van de stad. Almere kent in algemene zin een zeer goed ontwikkeld wegen-, OV- en fietsnetwerk. Deze unieke kwaliteit wil de coalitie behouden en waar mogelijk verder versterken, passend bij de verschillende wijken en delen van de stad, zodat inwoners en ondernemers zich veilig en snel kunnen verplaatsen. Daarnaast is er nadrukkelijk aandacht voor de toekomst van mobiliteit. Door in te zetten op innovatie en duurzaamheid blijft Almere een goed bereikbare, aantrekkelijke en toekomstbestendige stad.

Dit gaan we doen:

- we zorgen ervoor dat bij nieuwe woningbouwprojecten, zowel in nieuwe als in bestaande wijken, de bereikbaarheid op orde is voordat aan de wijk wordt gebouwd;
- we verbeteren de locaties in Almere, die minder goed bereikbaar zijn met de bus zoals sommige bedrijventerreinen.
- we besteden aandacht aan het treinvervoer in de richting Utrecht en Den Haag. Een sterke lobby vanuit Almere bij de NS om deze lijnen direct in verbinding te houden met Almere vinden we belangrijk;
- we zorgen voor voldoende parkeerplekken over de gehele stad. Ook voeren we niet overal betaald parkeren in. Almere goed bereikbaar houden voor alle modaliteiten is hierbij het uitgangspunt, met oog voor de toekomst van mobiliteit in bijvoorbeeld het centrumgebied zoals sneller en beter openbaar vervoer of deelmobiliteit;
- we verkennen samen met het Flevoziekenhuis de mogelijkheden om parkeerkosten voor medewerkers te beperken;
- we verkennen de inzet van multifunctionele parkeergarages in Almere Centrum, met daarin een maatschappelijke plint voor voorzieningen, sport, cultuur of startende ondernemers. Deze garages zijn naar verwachting in ontwikkelkosten goedkoper ten opzichte van ondergronds parkeren en zorgen er daarmee voor dat het centrum, ook voor de auto, goed bereikbaar blijft;
- we realiseren geen zero-emissiezones in Almere Buiten en Almere Haven. In Almere Centrum kiezen we voor een gefaseerde invoering met een overgangperiode van één jaar met vrijstellingsmogelijkheden voor ondernemers die nog niet kunnen investeren of door onvoldoende laadinfrastructuur en netcongestie niet kunnen overstappen op emissievrij vervoer;
- we zorgen ervoor dat onze centra gewoon bereikbaar blijven voor particulier vervoer;
- we stimuleren het gebruik van duurzame vervoersmiddelen zoals de inzet van deelauto's en de aanleg van laadinfrastructuur, zodat je eenvoudig je auto of fiets kunt opladen;
- we houden de bestaande overdekte fietsenstallingen bewaakt.

Duurzaamheid en dierenwelzijn

We bouwen aan een duurzaam, groen en toekomstbestendig Almere, waarbij we ambitie combineren met realisme en uitvoerbaarheid.

Dit gaan we doen:

- we hebben bij de ontwikkeling van onze stad oog voor betaalbaarheid, leefkwaliteit en economische vitaliteit;
- we zetten in op samenwerking met inwoners, ondernemers en kennisinstellingen en geven ruimte aan innovatie en initiatief, zodat Almere zich verder kan ontwikkelen als proeftuin voor duurzame oplossingen;
- we hebben bij inbreiding en ontwikkeling van nieuwe gebieden aandacht voor de bescherming van dieren en leefgebieden;
- we zorgen ervoor dat er een nieuw toekomstbestendig dierenasiel komt in Almere.

Slim aanpakken van netcongestie

Almere groeit en onze stad gebruikt daardoor steeds meer elektriciteit. Om onze woningbouwambities te realiseren, de economie te laten bloeien en de energietransitie te versnellen, moeten we de grenzen van ons elektriciteitsnet slim en daadkrachtig het hoofd bieden. We wachten niet passief op netuitbreiding door de netbeheerder, maar pakken zelf de regie en faciliteren waar mogelijk de netaansluiting.

Dit gaan we doen:

- we zetten in op slimme netoplossingen, peak shaving bij bedrijven en lokale energieopslag;
- we ondersteunen energiegemeenschappen en we gaan door met de lokale aanpak netcongestie;
- we werken samen met andere gemeenten in Flevoland om de elektrificatie te stimuleren.

Economie, werk en onderwijs

Almere biedt ruimte: ruimte om te werken, ruimte om te ondernemen, ruimte om je in te zetten. Iedereen die mee kan doen, doet mee. Deze coalitie bouwt verder aan economische groei voor de stad en legt de nadruk op een hoogproductieve economie: niet harder, maar slimmer werken. We zorgen goed voor onze ondernemers en zorgen voor werkgelegenheid.

De groei van de stad wordt in balans gebracht met de ontwikkeling van het aantal banen, zodat inwoners dichtbij huis kunnen werken en de uitgaande pandel wordt verminderd. Daarbij is ruimte om talenten in te zetten, te kunnen ondernemen en het combineren van woon- en werkfuncties in wijken. De High Tech Campus in Almere zien we als een vliegwiel voor de vestiging en groei van toeleveranciers in de maakindustrie én technisch MBO, HBO en universitair onderwijs.

Dit gaan we doen:

- we richten ons op het aantrekken van waarde toevoegende bedrijvigheid. Distributiecentra en datacenters passen hier niet bij, tenzij deze dienend zijn aan de lokale economie. We bepalen dit samen met de raad. Er komt meer ruimte voor innovatieve, duurzame en circulaire bedrijven;
- we zorgen ervoor dat er ruimte wordt gevonden om op korte en langere termijn voldoende bedrijventerreinen te realiseren. Bij huidige bedrijventerreinen stimuleren en ondersteunen we bedrijven bij het invoeren van een parkmanagementbeleid;
- we investeren in hoogwaardig (technisch) onderwijs en we versterken de samenwerking en ontmoeting tussen onderwijsinstellingen (praktisch en theoretisch) en bedrijfsleven, onder meer via stages en praktijkgericht leren. Tegelijkertijd worden inwoners gestimuleerd om zich blijvend te ontwikkelen;
- we zetten in op de komst van Onderzoeksinstituut IAMM naar Almere;
- we geven ondernemers meer ruimte door vereenvoudiging van het vergunningstelsel en het verminderen van onnodige regeldruk. Ook wordt het makkelijker om evenementen te organiseren;
- we zetten in op voldoende en passende (flexibele) werkruimte voor start-ups en scale-ups;
- we gaan samen met ondernemers een ondernemersakkoord aan met afspraken over groei, minder regeldruk en innovatie, zoals hierboven genoemd;
- we doen aanbestedingen lokaal daar waar het kan;
- we investeren in levendige stadscentra met een divers winkelaanbod en zetten in op het tegengaan van leegstand, waarbij ondernemers bij nieuwe gebiedsontwikkelingen ruimte hebben om winkelpanden te kopen;
- we hebben speciale aandacht voor de ontwikkeling van centrum Almere Stad met als doel dit in de toekomst te behouden als grootstedelijk winkelcentrum;
- we geven in onze jonge en diverse stad vol energie ruimte aan tradities, evenementen en initiatieven die bijdragen aan ontmoeting en verbondenheid (bijv. een kerstboom en kerstmarkt in het stadscentrum). Dat doen we met duidelijke regels, minder onnodige regeldruk en een herkenbaar aanspreekpunt;
- we willen werken aan een inclusieve arbeidsmarkt. Dit vraagt het wegnemen van vooroordelen door een campagne richting werkgevers, het actief onder de aandacht brengen van subsidiemogelijkheden en meer samenwerking tussen het werkcentrum en het ondernemersloket;
- we zorgen ervoor dat er aandacht is voor de integratie van internationale werknemers en het tegengaan van misstanden bij arbeidsmigranten.

Positief Gezond Almere

Gezondheid is niet alleen 'niet ziek zijn', maar betekent ook veerkracht, welbevinden en de mogelijkheid om volwaardig te leven. Iedereen is waardevol, nodig en krijgt de kansen om mee te doen in de samenleving. We verbinden daarom het medisch en het sociaal domein en nemen het effect op gezondheid mee op elk beleidsterrein (Health in all Policies). De gemeente draagt bij aan gezondheid door gezondheidsbeleid en door randvoorwaarden te creëren zoals een gezonde leefomgeving (lucht, water en natuur), bestaanszekerheid, onderwijs, welzijnscoaches en preventie (beweegactiviteiten, en het verenigingsleven).

Dit gaan we doen:

- we zetten de samenwerking binnen Positief Gezond Almere (IZA/AZWA) voort, waarbij de aansluiting tussen ziekenhuis, huisartsen, welzijn en de gezamenlijke kracht en onderlinge zorg van inwoners wordt versterkt;
- we werken aan veerkrachtige wijken in de hele stad, die rijk zijn aan buurtinitiatieven, waarin mensen voor elkaar zorgen, zoals in de voorzorgcirkels, en waarin Stevige Lokale Teams voor mensen van 0 tot 100 bijdragen aan de mentale gezondheid, vitaal ouder worden, gezonde leefstijl, kansrijk opgroeien en het verkleinen van gezondheidsachterstanden;
- we stimuleren en moedigen een gezonde omgeving aan;
- we zorgen er bij de inrichting van de openbare ruimte voor dat deze uitnodigt tot sport en beweging;
- we ontwikkelen nieuw ouderenbeleid, waarbij we niet alleen oog hebben voor de uitdagingen van de vergrijzing, maar ook de kracht van vitale ouderen beter benutten (bijv. vrijwilligerswerk);
- we werken aan een dementievriendelijke samenleving met extra aandacht voor mantelzorgers;
- we willen het tekort aan huisartsen en zorgpersoneel verkleinen door toegankelijke zorg. Welzijn op recept en facilitering van huisvesting voor huisartsenpraktijken helpen bij het vasthouden van voldoende (huisartsen)zorg;
- we sturen doel- en effectgericht op de kosten om de zorg te kunnen bieden aan wie dat nodig heeft. Dit doen we vanwege de grote druk op het Wmo-budget;
- we gaan beter om met afwijkend en onbegrepen gedrag door dit te agenderen via een alliantie van maatschappelijke partners.

Bestaanszekerheid

Iedereen in Almere verdient een bestaan met zekerheid, waardigheid en de ruimte om mee te doen. Bestaanszekerheid is daarvoor de basis. Daarom zetten we in op een aanpak die armoede voorkomt, mensen ondersteunt waar nodig en waarbij geldt dat je van een bijdrage aan de samenleving beter wordt en waar werken altijd loont. Dat vergroot de bestaanszekerheid van inwoners, vermindert uitval op de arbeidsmarkt en versterkt de sociale kracht van Almere.

Dit gaan we doen:

- we vergroten de gelijke kansen voor kinderen en jongeren via onderwijs, sport en cultuur. In een waterrijke stad als Almere hoort zwemvaardigheid bij een goede, veilige en kansrijke start voor ieder kind, ongeacht achtergrond of portemonnee van de ouders;
- we versterken het Jeugdfonds Sport en Cultuur omdat dit fonds ervoor zorgt dat jongeren mee kunnen doen, ook als zij de contributie niet kunnen betalen;
- we willen ervoor zorgen dat financiële problemen vroeg worden gesignaleerd en we pakken deze snel en effectief aan, zonder oordeel en met oog voor de mens achter de schuld;
- we zorgen voor snelle en effectieve schuldhulpverlening, waarbij preventie voorop staat en mensen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd;
- we helpen mensen naar werk dat aansluit bij hun mogelijkheden en zorgen dat arbeid eerlijk wordt beloond. Samen bouwen we aan een samenleving waarin iedereen naar vermogen mee kan doen en bij kan dragen;
- we willen dat de stadspas breed wordt ingezet als sleutelinstrument om meedoen toegankelijk te maken en daarmee ook armoede te verminderen;
- we betrekken noodhulporganisaties als volwaardige partner in de bestrijding van armoede en waarderen hun werk als onmisbaar voor onze stad;
- we blijven ons inzetten voor de afhandeling van de kinderopvangtoeslag-affaire binnen de bestaande middelen.

Sport en bewegen

We willen dat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk is. Daarom streven we naar voldoende plekken in de stad waar mensen kunnen sporten en bewegen zoals het Rondje Weerwater, de *Skills Gardens* of bij één van de vele sportverenigingen. Om onze ambities waar te maken is een sterk en toekomstgericht sportbeleid noodzakelijk.

Dit gaan we doen:

- we herijken de sportvisie en -beleid samen met sportverenigingen en -ondernemers. De huidige visie en regels zijn verouderd en sluiten onvoldoende aan bij de ontwikkeling, groei en het voorzieningenniveau van de stad;
- we brengen meer balans aan tussen sportverenigingen en commerciële sportaanbieders, van wie ook een bijdrage wordt verwacht aan het onderhoud van voorzieningen.
- we ondersteunen sportverenigingen structureel en we benutten de kansen die onze waterrijke omgeving biedt door watersport actief te stimuleren en te verankeren in ons beleid;
- we versterken de inzet van buurtsportcoaches en sport wordt nadrukkelijker gekoppeld aan maatschappelijke initiatieven;
- we faciliteren een sportvereniging in Almere Poort;
- we gaan een langdurige samenwerking aan met Almere City FC als hart van de stad. De gemeente spant zich in voor Almere City FC.

Verenigingsleven

Verenigingen zijn het kloppend hart van onze stad. Van de sportvereniging, de hobbyclub, cultuur, muziek- en theatervereniging tot aan de studentenverenigingen: zij zorgen voor gemeenschapszin, gezondheid, verbinding en leefbaarheid. Vrijwilligers geven kleur aan de samenleving, houden verenigingen draaiend en laten de samenleving bloeien. Verantwoordingsdruk, de veelheid aan regels en het vinden en behouden van geschikte accommodaties maken het steeds moeilijker om verenigingen gezond te houden en voldoende bestuursleden en vrijwilligers te vinden.

Dit gaan we doen:

- we verminderen in de komende vier jaar de regeldruk, we vereenvoudigen het aanvragen van subsidies en vergunningen en we realiseren één aanspreekpunt om verenigingen beter te faciliteren;
- we onderzoeken of leegstaand gemeentelijk vastgoed gebruikt kan worden door verenigingen en buurtinitiatieven. Daarbij kijken we naar verhuur tegen een betaalbare maatschappelijke prijs, zonder concurrentie met de markt.
- we onderzoeken samen met verenigingen of we aan nieuwe inwoners in onze gemeente een tijdelijk lidmaatschap naar keuze van een vereniging kunnen aanbieden;
- we leggen de ondersteuning van verenigingen vast in een visie op het verenigingsleven.

Opvang en bescherming

Almere groeit snel en staat steeds meer voor grootstedelijke opgaven. Dakloosheid en kwetsbaarheid nemen toe, onder andere door armoede, relatiebreuken, psychische problematiek en verslaving. Er is daarbij een groeiende groep dakloze jongeren. De schaarste op de woningmarkt maakt het moeilijk om snel passende huisvesting te vinden. Daardoor is er een groeiende groep mensen economisch dakloos. De druk op de maatschappelijke opvang neemt toe omdat deze niet in hetzelfde tempo is meegegroeid met de stad. De komende periode is een stevige, strategische aanpak voor de stad en de regio nodig.

Dit gaan we doen:

- we doen mee aan de ETHOS-telling om goed zicht te krijgen op het aantal daklozen;
- we zetten in op uitbreiding en spreiding van opvangvoorzieningen op basis van een integraal plan;
- we onderzoeken de mogelijkheden van hostels;
- we gaan door met de Flevolandse avond- en nachtdienst en tegelijkertijd versnellen we de uitstroom naar passende woningen met begeleiding;
- we hebben specifiek aandacht voor mensen met complexe meervoudige vragen.

Huiselijk geweld en vrouwenopvang

Almere is met 3500 meldingen koploper in Nederland op het gebied van huiselijk geweld. Dat is onacceptabel en vraagt om directe actie. Deze coalitie zet in op een samenhangend actieplan met partners gericht op snelle bescherming van slachtoffers, voldoende opvangcapaciteit en een sterke preventieve aanpak. Huiselijk geweld moet zo vroegtijdig mogelijk worden herkend, daarom versterken wij de signaleringsrol van onze ketenpartners.

Dit gaan we doen:

- we bestrijden huiselijk geweld door in te zetten op preventie, daderaanpak te intensiveren, door te gaan met de Flevolandse aanpak, het beschermen van slachtoffers en het beperken van de bewegingsvrijheid van (potentiële) daders. Daarbij is het belangrijk dat er één regiehouder is bij complexe dossiers;
- we starten een proef met een device waarmee potentiële slachtoffers de hulpdiensten kunnen alarmeren;
- we leggen meer focus op het helpen van gezinnen over de domeinen heen om daarmee problemen te voorkomen en/of hulp te verminderen.

Cultuur, media en talentontwikkeling

Bij een stad die groeit horen niet alleen nieuwe woningen en scholen, maar ook plekken waar mensen samenkomen, verhalen worden verteld en talent tot bloei komt. Cultuur is onderdeel van de stad. We bouwen voort op wat er al is. In Almere zijn al sterke culturele instellingen, festivals, broedplaatsen, amateurkunst, bibliotheken en initiatieven in wijken en buurten. Die kracht versterken we samen met de sector. We brengen in beeld waar energie zit, welke initiatieven kunnen doorgroeien en waar knelpunten liggen, op het gebied van ruimte voor makers, talentontwikkeling, cultuuronderwijs, wijkprogrammering en betaalbare toegang.

Dit gaan we doen:

- we geven het Cultuurfonds Almere een grotere rol als aanjager en verbinder. Het fonds ondersteunt makers en initiatieven bij experiment, samenwerking en professionalisering, en maakt zichtbaar wat er in Almere al gebeurt. De gemeente stelt de politieke kaders en blijft verantwoordelijk voor de culturele basisinfrastructuur en structurele subsidies. We verduidelijken de taakverdeling tussen gemeente, Cultuurfonds en sector, zodat middelen doelgericht worden ingezet, inkomsten ten goede komen aan Almere en makers weten waar zij terecht kunnen;
- we laten cultuur zichtbaar zijn in wijken en buurten. Niet overal hetzelfde, maar passend bij het karakter van de plek en de mensen die er wonen. We verbinden cultureel aanbod met scholen, buurthuizen, bibliotheken, cultuurverenigingen, welzijn, sport en jeugd en maken gebruik van nieuw talent;
- we zorgen dat bibliotheekvoorzieningen, als plek voor lezen, leren, taal, digitale vaardigheden en ontmoeting, goed bereikbaar en geborgd blijven en beter verbonden worden met scholen, wijken en maatschappelijke voorzieningen. Er is extra aandacht voor inwoners die moeite hebben met taal of digitale vaardigheden. We kijken naar slimme combinaties tussen de bibliotheekfunctie en schoolgebouwen en wijkvoorzieningen;
- we brengen in beeld hoe lokale media, die onmisbaar zijn voor een gezonde lokale democratie, en de gemeentelijke informatievoorziening toekomstbestendig kunnen worden georganiseerd, met aandacht voor bereik, onafhankelijkheid, kosten en toegankelijkheid;
- we maken de positie van culturele instellingen en broedplaatsen zichtbaar als onderdeel van de culturele basis van Almere. Voor het KAF onderzoeken we hoe het gebruik van het gebouw beter in balans kan worden gebracht met de kosten voor het gebouw.

Diversiteit en samenleven

Almere is een van de meest diverse steden van Nederland. Dat is een kracht. We staan voor een stad waar iedereen zichzelf kan zijn, en waar vrijheid niet stopt bij de grens van een ander. Taal is de sleutel tot meedoen. Wie Nederlands spreekt, kan beter meedoen: op school, op het werk, in de buurt en bij de overheid.

Dit gaan we doen:

- we accepteren geen discriminatie, racisme en uitsluiting. De gemeente stelt hierin een norm. Het bestaande antidiscriminatiebeleid zetten we voort, en we kijken kritisch naar de doelmatigheid ervan. Middelen komen terecht bij maatregelen die bijdragen aan veiligheid, gelijke behandeling en samenleven;
- we zetten wijkbudgetten in om ontmoeting en verbondenheid te versterken. We verbinden wijkbudgetten, maatschappelijke voorzieningen, cultuur, sport, welzijn en bewonersinitiatieven met elkaar;
- we zetten middelen voor diversiteit, ontmoeting, antidiscriminatie, taal en cultuur in samenhang in. Diversiteit verbinden we logisch met cultuur, zonder dat gelijke behandeling, veiligheid en antidiscriminatie uit beeld raken;
- we zetten ons actief in voor de emancipatie, zichtbaarheid en acceptatie van LHBTIQ+-inwoners. Dit doen we door samenwerking met maatschappelijke organisaties, ondersteuning van initiatieven en gerichte aandacht voor veiligheid, weerbaarheid en inclusie in onderwijs, zorg en openbare ruimte;
- we laten met Kleurrijk Almere en het team Diversiteit en Inclusie de kracht en kansen van een diverse stad zien en benutten deze. Specifieke aandacht geven we aan expats, een groeiende groep in onze stad.

Inclusie en toegankelijkheid

Een stad die groeit, moet ook een stad zijn waar iedereen mee kan doen. Niet als uitzondering, maar als uitgangspunt. Inclusie is geen project aan de zijlijn, het is de manier waarop we bouwen, plannen en werken.

Dit gaan we doen:

- we kijken bij nieuwe plannen, beleid en investeringen vooraf of inwoners daadwerkelijk kunnen meedoen. Toegankelijkheid nemen we mee in reguliere processen;
- we werken samen met werkgevers, onderwijs, verenigingen en maatschappelijke partners om drempels te verlagen en mee te kunnen doen aan de samenleving. Dat gaat over begeleiding, communicatie, kosten, bereikbaarheid en bestaande regelingen;
- we benutten de kennis van mensen die dagelijks ervaren waar het schuurt en het beste weten wat beter kan. We betrekken vroegtijdig ervaringsdeskundigen, belangenorganisaties en inwoners met een beperking bij plannen die raken aan toegankelijkheid en inclusie.

Dienstverlening

We willen onze inwoners en ondernemers een optimale dienstverlening leveren. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij op tijd hun paspoort kunnen ophalen, op een eenvoudige wijze contact kunnen leggen met de gemeente wanneer zij een vraag hebben en goed geholpen worden. De gemeente is digitaal en fysiek toegankelijk. De gemeente draagt er zorg voor dat informatie van inwoners en ondernemers veilig worden verwerkt.

Dit gaan we doen:

- we organiseren (digitale) dienstverlening eenvoudiger, toegankelijker en meer in samenhang, zodat inwoners en ondernemers sneller de juiste ondersteuning, vergunning, informatie of contactpersoon vinden;
- we communiceren vanuit de gemeente helder en tijdig. Brieven, formulieren, websites en digitale kanalen zijn begrijpelijk en toegankelijk voor alle inwoners. Digitale dienstverlening is belangrijk, maar vervangt menselijk contact niet voor wie dat nodig heeft;
- we zorgen dat taalondersteuning beschikbaar is voor wie dat nodig heeft. We vinden het niet wenselijk dat kinderen worden ingezet als tolk bij gemeentelijke dienstverlening;
- we benutten de ervaringen van inwoners en ondernemers structureel, ook van groepen die nu minder goed worden bereikt. We verbeteren daarmee onze dienstverlening;
- we benutten bewezen en goede voorbeelden uit het land en passen innovatieve vormen van dienstverlening actief toe;
- we werken technologie en data gedreven en zetten dit in om de dienstverlening van de gemeente beter bereikbaar en toegankelijk te maken, op manieren en tijden die passen bij de wensen van inwoners.

Bedrijfsvoering, ICT en digitalisering

Een sterke bedrijfsvoering is de basis voor een betrouwbare, doelgerichte en toekomstbestendige gemeente. We werken samen met partners en organisaties die in opdracht van de gemeente werken, vanuit heldere afspraken, wederzijds vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor maatschappelijke impact. ICT ondersteunt in het slimmer, eenvoudiger en meer in samenhang werken. Daarbij houden we aandacht voor veiligheid, toegankelijkheid en digitale inclusie.

Dit gaan we doen:

- we monitoren prestaties, voortgang en effecten structureel en er wordt tijdig bijgestuurd op momenten waarop resultaten, kwaliteit of financiële kaders daarom vragen;
- we organiseren samenwerking vanuit partnerschap en gezamenlijke opgaven;
- we geven ruimte aan innovatie, vereenvoudiging en nieuwe werkwijzen;
- we zetten mensen, middelen en capaciteit slimmer in om maatschappelijke impact maximaal te vergroten;
- we sturen actief op het beperken van kosten van niet-wettelijke externe onderzoeken;
- we gaan zeer zorgvuldig om met het delen van gegevens wanneer dit in het belang is van inwoners en hun omgeving, bijvoorbeeld op het gebied van zorg en veiligheid. Dit wordt geborgd via heldere afspraken;
- we laten AI ondersteunend zijn in analyses en onderbouwingen, maar AI mag nooit zelfstandig besluiten nemen. AI wordt alleen toegepast binnen duidelijke ethische en democratisch vastgestelde kaders.

Bestuur en de stad

We willen verder bouwen aan het vertrouwen van de Almeerders in de gemeente. We kiezen daarbij voor een gemeente die samenwerkt, leert en verbindt. Het bestuur heeft daarin een voorbeeldfunctie.

Dit gaan we doen:

- we zorgen ervoor dat raad en college werken vanuit heldere rollen, vertrouwen en transparantie. De raad wordt vroegtijdig in positie gebracht om kaders te stellen en te kunnen controleren;
- we werken samen met inwoners, partners en organisaties, vanuit heldere afspraken, wederzijds vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- we bouwen aan sterke partnerschappen met de regio, provincie en het Rijk met een sterke lobbykracht.

Madere uitwerking **financien**

In de volgende tabellen wordt beschreven welke investeringen de nieuwe coalitie wil doen, welke bezuinigingen daar tegenover staan en wat het financieel totaalbeeld is.

De coalitie kiest voor een financieel gezonde basis zodat de gemeente ook op lange termijn kan blijven investeren in de stad. Voor opgaven die niet kunnen wachten, worden zowel structurele en incidentele middelen vrijgemaakt. Dit geldt onder meer voor veiligheid, cultuur, afval, groen en de stadspas.

De financiële keuzes zijn gebaseerd op het uitgangspunt van een structureel gezonde begroting. Dat betekent dat we zorgvuldig omgaan met de beschikbare middelen, duidelijke keuzes maken en investeren waar dat het meest nodig is.

Het hoofdstuk bevat achtereenvolgens de structurele en incidentele investeringen, de bezuinigingen, de budgettaire neutrale maatregelen en een voorlopig financieel totaalbeeld.

Investerings (structureel en incidenteel)

Bedragen x € 1 miljoen

	2027	2028	2029	2030	I/S*
Wonen					
Versnellen woningbouw/ Centrumontwikkeling	0,25	0,25	0,25	0,25	I
Totaal Wonen	0,25	0,25	0,25	0,25	
Jeugd(hulp)					
Transformatiebudget incl. uitrol SLT	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	I
Jongerenfonds/sleutelfiguren	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25	I
House of talent	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	I
Totaal Jeugd(hulp)	-3,75	-3,75	-3,75	-3,75	
Veiligheid					
Investeren in veiligheid	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8	S
Ondermijningsaanpak	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	I
Jeugdcriminaliteit	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	I
Totaal Veiligheid	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5	
Openbare ruimte					
2 extra Boa's zwerfafval	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	S
Maaien van randen kavels	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	I
Gratis ophalen grofvuil	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	I
Hittestress, meer groen	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	I
Totaal Openbare ruimte	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	
Cultuur					
Investeren in cultuur	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	S
Totaal Cultuur	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	

	2027	2028	2029	2030	I/S*
Sociaal domein					
Jeugdfonds sport en cultuur	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	S
Zwemdiploma	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25	I
Stadspas			-0,4	-0,4	S
Stadspas	-0,5	-0,5	-0,1	-0,1	I
Daklozenopvang/maatschappelijke opvang		-0,4	-0,4	-0,4	S
Daklozenopvang/maatschappelijke opvang		-0,1	-0,1	-0,1	I
Hostel (economisch daklozen)		-0,4	-0,4	-0,4	S
Hostel (economisch daklozen)		-0,1	-0,1	-0,1	I
Ondersteunen noodhulporganisaties	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	I
Totaal Sociaal domein	-1,15	-2,15	-2,15	-2,15	
Gezondheid					
Positief Gezond Almere		-1,5	-1,5	-1,5	I
Totaal Gezondheid		-1,5	-1,5	-1,5	
Stad en verenigingsleven					
Verenigingsleven ondersteunen	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25	I
Totaal Stad en verenigingsleven	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25	
Totaal structureel	-4,2	-5,0	-5,4	-5,4	
Totaal incidenteel	-7,2	-8,9	-8,5	-8,5	-33,1

* Incidenteel/structureel

Neutrale uitgaven voor wonen

Bedragen x € 1 miljoen

Collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO)	-1,2
Bouwen door de buurt	-1,4
Via kostenverhaal en grexen	2,6

Neutrale uitgaven voor jeugd

Bedragen x € 1 miljoen

	2027	2028	2029	2030
Actief contractbeheer	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Consultatiebureau en toegang en regie JGZ	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Structureel maken van investeringsplan jeugd en gezin	-1,5	-3,8	-5,2	-5,2
Jongerenwerk op school	-1,3	-2,6	-2,6	-2,6
Voortzetten opgroeien kansrijke omgeving	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Bezuiniging niet gecontracteerde jeugdhulp terugdraaien	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Terugverdien effect door transformatie	4,6	8,2	9,6	9,6

Jongerenwerk op school

Het betreft 1 fte per middelbare school waarbij we onderzoeken of dit deels kan vanuit de bestaande budgetten welzijn & preventie jeugd, onderwijsachterstandsmiddelen en een bijdrage van de scholen.

Bezuinigingen

Tegenover de extra uitgaven zetten we de volgende bezuinigingen:

Bedragen x € 1 miljoen

	2027	2028	2029	2030	I*
Diversiteit en inclusie	0,4	0,4	0,4	0,4	
Taakstelling Bijzondere bijstand	0,2	0,4	0,4	0,4	
Bezuiniging op klimaatmiddelen	1,3	1,3	1,3	1,3	
Langzamere groei budget vervangings-investeringen	0,5	0,5	0,5	0,5	
Algemene taakstelling op economie	0,8	1,0	1,0	1,0	
Toeristenbelasting van 7 naar 10% (niet voor camping en boten)	0,8	0,8	0,8	0,8	
Taakstelling organisatie	0,2	0,2	0,2	0,2	
Vrije ruimte reserves en winst grondbedrijf					33,1
Eindtotaal	4,2	4,6	4,6	4,6	33,1

* Incidenteel

Totaalbeeld

Op hoofdlijnen geeft dit het volgende beeld:

Bedragen x € 1 miljoen

	2027	2028	2029	2030
Startsituatie na tweede financiële kwartaal-rapportage	-10,1	-15,7	-9,4	-7,4
Niet gerealiseerde bezuiniging partners in stadhuis		-0,2	-0,2	-0,3
Verwachte onder uitputting kapitaallasten		5,0	5,0	5,0
Correctie incidentele uitgaven t.b.v. SRE	22,2	7,2	-0,8	-0,9
Voorstellen coalitieakkoord	-4,2	-5,0	-5,4	-5,4
Bezuinigingen coalitieakkoord	4,2	4,6	4,6	4,6
Structureel begrotingsaldo (SRE) na coalitieakkoord	12,1	-4,1	-6,2	-4,4

Voorgestelde portefeuille- verdeling

Burgemeester W.H.J.M. van der Loo

A. Bestuursorgaan burgemeester

- Coördinatie van veiligheidsvraagstukken
- Openbare orde en veiligheid
- Politie
- Brandweer
- Crisis- en rampenbestrijding
- Integriteit

B. Bestuursorgaan college

- Externe betrekkingen (representatie en coördinatie, MRA, VNG, G40)
- Internationale samenwerking
- Strategie
- Straatnaamgeving

Wethouder P.J.G. Tang (PRO)

Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

- Volkshuisvesting
- Wonen en bouwen
- Gebiedsontwikkeling
- Ruimtelijke ordening en ontwikkeling
- Stedelijke vernieuwing
- Woonzorgvisie

Wethouder L. van Hilten (VVD)

Financiën, veiligheid, vastgoed, mobiliteit en dienstverlening

- Financiën
- Jeugdcriminaliteit
- Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH)
- (Maatschappelijk) vastgoed
- Mobiliteit
- Dienstverlening
- 1e locoburgemeester

Wethouder J.S.A. Vroege (D66)

Beroeps- en hoger onderwijs, cultuur, economie, innovatie en duurzaamheid

- Beroeps- en hoger onderwijs (mbo, hbo en wo)
- Cultuur
- Diversiteit en inclusie
- Economie
- Arbeidsmarkt en werkgelegenheid
- Toerisme en recreatie
- Citymarketing
- Innovatie
- Omgevingsvisie
- Ontwikkeling stadscentrum
- ICT en digitalisering
- Circulaire economie (afval en reiniging)
- Klimaatadaptatie en energietransitie
- Dierenwelzijn

Wethouder E.J. Slootweg (CDA)

Zorg, welzijn, bestaanszekerheid, grondzaken en bedrijfsvoering

- Wmo, welzijn en sterke lokale teams
- Participatie
- Mantelzorg en vrijwilligerswerk
- PGA-gezondheid volwassenen (AZWA/IZA)
- Ouderen en zorg (Wmo)
- Werk en inkomen
- Grondbedrijf
- Bedrijfsvoering (P&O, inkoop, communicatie en stadhuis)

Wethouder J.S. Hulzebos

(Leefbaar Almere)

Volksgezondheid, jeugdzorg, sport en onderwijs

- Gezondheid: GGD/JGZ
- Jeugdzorg
- Kansengelijkheid
- Basis- en middelbaar onderwijs en kinderopvang
- Onderwijshuisvesting (IHP)
- Sport en verenigingsbeleid

Wethouder A. Selman (PRO)

Beheer openbare ruimte, armoedebeleid, ouderen, wijkontwikkeling, opvang en bescherming

- Stedelijk beheer en openbaar ruimte
- Armoede en schuldhulpverlening
- Jeugdbeleid en wijkontwikkeling
- Ouderenbeleid
- Verkeersveiligheid
- Speelvoorzieningen
- Ontmoetingsplekken
- Inburgering, integratie, asiel en vluchtelingenopvang
- Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
- Dak- en thuisloosheid
- Vrouwenopvang en crisisopvang

Sammen werken
op hoofdlijnen

**Almere
vooruit.**